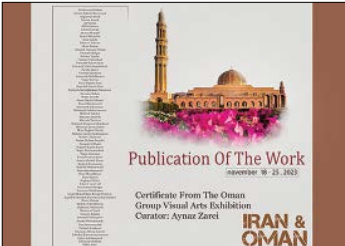

«نثر اثر» نام نمایشگاه گروهی هنرهای تجسمی مشترک ایران و عمان است که با شرکت ۷۶ هنرمند ایرانی در هفت‌رشته هنری نقاشی، عکاسی، خوشنویسی، دیجیتال آرت، مجسمه، نقاشی خط و تذهیب، امروز شنبه بیست و هفتم‌آبان به‌صورت آنلاین به‌نمایش گذاشته می‌شود. گروه هنری آیتست و موسسه‌الریحان عمان، برگزارکنندگان این نمایشگاه گروهی هستند و آیناز زارعی، کیوریتوری رویداد

نمایشگاه آنلاین هنرمندان ایران و عمان

را بر عهده دارد. زینب گل محمدی، یوریا قلیچ‌خانی، مستانه جوهرچیان، شیرین مدنی، سمیه رحیمی، فاطمه فیض‌نژاد، زهرا عزیززی، زهرا عقیلی‌عطار، مهدیه صاحب‌الزمانی کرمان، افشین جاسمی، نادیه شهرپاری، نجمه رجبی‌نسب زاوری، عبدالرسول حکیم، حسین حکیم، روجا علی‌محمدی، شهرزاد فاضلی، آرمیتا زهرایی‌رضانی، ملیحه حکیمی، زهرا مزینی، سیده‌فاطمه حسینی زکریالاکلی، سامره امیری صاف،

در گفت‌وگوی «جام‌جم» با مرتضی گودرزی‌دیباج، نقاش، منتقد هنری و استاد دانشگاه بررسی شد

خلق اسطوره‌های جدید در غزه

مرتضی گودرزی‌دیباج، نقاش، منتقد و مدرس دانشگاه سال‌هاست که در این عرصه فعالیت می‌کند و مانند هر هنرمند دیگری وقتی احساسات عمومی بر اثر وقوع اتفاقی جریحه‌دار می‌شود، شروع به خلق آثار هنری می‌کند؛ چرا که هر هنرمندی دوست دارد در چنین شرایطی براساس رسالتی که به دوش دارد، با زبان هنر با مردم و مخاطبان صحبت کند. گودرزی‌دیباج ازجمله هنرمندانی است که در عرصه مقاومت مردم غزه و فلسطین نیز آثار متعددی خلق کرده است. اخیرا با توجه به شدیدتر شدن حملات اسرائیل در فلسطین و غزه، او به همراه دیگر هنرمندان برای حضور در کارگاه تجسمی «کوتاه‌تر از کودکی» به یاد کودکان غزه و در محکومیت رژیم صهیونیستی اعلام آمادگی و اثری را خلق کردند و همین موضوع بهانه‌ای شد تا او با درباره وظیفه هنرمند و چگونگی آثار هنری در این شرایط گفت‌وگو کنیم که از نظر می‌گذرانید:

آر: شما ازجمله هنرمندانی هستید که در کارگاه تجسمی کوتاه‌تر از کودکی حوزه هنری درباره غزه اعلام آمادگی کردید. فکر می‌کنید با توجه به بیماری‌انی که هر روز در غزه تشدید می‌شود و زنان و کودکان بسیاری در این راه قربانی می‌شوند، نقش و وظیفه هنرمندان در این شرایط چیست؟

به‌نظر می‌رسد بیش از هرچیزی، همدلی و درک موقعیت مردم مظلوم فلسطین و غزه از همه مهم‌تر است. بعد از این همدلی که به‌عنوان مقدمه هرکاری شناخته می‌شود، باید هر شخصی در هرجای ایران و عالم جست‌وجو کند که چگونه می‌تواند به اینها کمک‌کند؟...گاهی کمک‌هامالی، گاهی فکری‌وگاهی همراهی وهمپایی بااین مردم مظلوم است. این همراهی با مردم غزه و فلسطین موجب می‌شود که به‌رغم دوری مسافت، آنها احساس کنند که درد آنها را درک می‌کنیم و همدل هستیم.

برش

نغمه پرندگان آزادی

یکی از جدیدترین آثار مرتضی گودرزی‌دیباج با موضوع غزه، نقاشی است که پرنده‌ای را زیر مخروطی‌های ناشی از جنگ نشان می‌دهد. این تصویر در واقع نمادی از کشتار کودکان غزه است. دیباج درباره علت استفاده از این نماد برای کشتار کودکان گفت: برای آفرینش یک اثر هنری عمیق یا بزرگ از نمادها و نشانه‌ها استفاده می‌کنیم که جای موضوع یا عنصر مفهومی می‌نشیند. این نمادها همان کاری را انجام می‌دهد که در ادبیات استعاره یا تشبیه انجام می‌دهد.

هنر کارکردهای مختلفی دارد که حتی می‌تواند سخت‌ترین، خشن‌ترین و هولناک‌ترین صحنه‌ها را در قالب ساختارهای مختلف با ظرافت تصویر کند. مهم این است هنرمند از چه ساختاری استفاده می‌کند و مهم انتخاب زاویه نگاه و نحوه برخورد هنرمند با آن مضمون است. وقتی می‌خواهیم مفهوم بزرگی را منتقل کنیم، باید از روایت عبور کنیم و به‌سراغ مضامین برویم.

بعد با عبور از مضامین به سمت مفاهیم حرکت کنیم. وقتی می‌خواهیم مفاهیم را بیان کنیم، می‌توانیم با استفاده از امکانات بصری مانند نمادها، نشانه‌ها، استعاره‌ها، ایجاز، ابهام و... مفاهیم عمیق را با زبان هنری بیان کنیم.

یکی از کارکرد نمادها و استعاره‌ها غیرمستقیم‌گویی است. وقتی شما

بنابراین فعالیت‌های هنری در این قضیه به‌ویژه اگر آثاری در این حوزه در جهان در رسانه‌های

مجازی و کلاسیک منتشر شود، می‌تواند بسیار روی ذهن مردم فلسطین و تصمیم‌سازان تأثیر بگذارد.

آر: شما به‌عنوان کارشناس و منتقد حوزه نقاشی فکر می‌کنید آثاری که در محور مقاومت تولید می‌شود، باید چه ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی داشته باشد؟

آثار هنری باید از مرحله واگویی‌های درونی و کار کردن هنرمند برای دل و احساس خودش خارج شود و تمام اینها تبدیل به کار برای مخاطب هدف شود.

بنابراین هنرمندان باید در درجه اول بدانند برای

همراهی با مردم غزه و فلسطین موجب می‌شود که به‌رغم دوری مسافت، آنها احساس کنند که دردشان را درک می‌کنیم و همدل هستیم

غیرمستقیم مطلبی را می‌گویید، محتوای شما با ابهام آمیخته می‌شود و اثر هنری جذابی خلق

می‌شود. در نتیجه، مخاطب با دیدن اثر به فکر فرو می‌رود.

حال هنرمند را دگرگون می‌کند. اگر هنرمند با مفهوم مدنظرش زندگی نکند، نمی‌تواند اثری را خلق کند.

آر: در این صورت شیوه کار چگونه خواهد بود؟

امروز نمی‌توانیم با شیوه‌های ۴۰ تا ۵۰ سال پیش کار کنیم بلکه باید مدل و روش دیگری را عرضه کنیم تا هنرمندان ومخاطبان نیز بتواننداز آن استفاده کنند.

بنابراین، جست‌وجوی هنرمندان در پیدا کردن زبان و بیان هنری یکی از ضرورت‌ها محسوب می‌شود.

همان‌گونه که اشاره کردم هنرمندان باید جامعه هدف خود را بشناسند؛ گاهی هنرمندان برای خودشان، گاهی برای مخاطبان داخلی، گاهی برای مخاطبان خارجی، گاهی برای سیاستمداران یا روشنگری و اعلام خطر کار می‌کنند.

هرکدام از اینها جزو متغیرهای مختلفی است که وقتی روی بوم و کاغذ می‌آید؛ متفاوت می‌شود.

پس هنرمند باید بداند با چه زبانی و برای چه کسی صحبت می‌کند.

آر: تا به امروز آثار زیادی با محوریت مظلومیت مردم فلسطین خلق شده؛ آیا به‌نظر نمی‌رسد که در حال حاضر بعد از عملیات طوفان الاقصی نیازمند نشان دادن اقتدار و قدرتمندی فلسطینیان در آثار هنری هستیم؟

بله، موافقم. معتقدم ضمن این‌که باید روی مظلومیت فلسطینیان، بی‌پناهی زنان و کودکان تأکید کنیم اما باید اقتدار آنها را در آثار هنری به‌رغم این‌که به‌نظر نیرومند و تا دندان مسلح هستند، نشان دهیم واین پیامدهای بسیار خوبی دارد. در مقطعی از زمان قرار گرفتیم که باید این شجاعت را تقویت کنیم و روی قهرمانی، حماسه و ایثار فلسطینیان و اسطوره‌هایی که

هر روز در جریان این جنگ ساخته می‌شود، تأکید و روی آنها کار کنیم تا مردم احساس کنند به‌رغم این‌که سلاح و نیروی زیادی ندارند، به‌دلیل این‌که مسیر درستی دارند، خداوند به آنها کمک می‌کند.

آر: تکنولوژی‌های جدید به‌وجود آمده در حوزه مقاومت مانند هوش مصنوعی تا چه حد روی آثار تجسمی می‌تواند تأثیر بگذارد؟

استفاده از تکنولوژی تا جایی که به بیان هنری آسیب نرساند، نه‌تنها اشکالی ندارد، بلکه نوعی ضرورت محسوب می‌شود؛ یعنی باید از تمام امکانات نوین بیانی در حوزه هنر و رسانه استفاده کنیم.

اگر هنرمند احساس کند زبانی که برای بیان هنری به‌کار می‌برد، مشکل دارد، خودش حذف و اضافه می‌کند و وارد معرکه می‌شود.

بالاخره تمام این تکنولوژی‌ها نوعی ابزار برای ما هستند که هم در جهت مثبت و هم منفی استفاده می‌شود. بنابراین شما چه باقلم کار کنید و چه با ابزار قدیم و تکنولوژی جدید، مهم آن است که به‌عنوان یک هنرمند بتوانید پیام‌تان را با کیفیت بالا و تأثیرگذاری بیشتر به مخاطبان برسانید.

آر: در این شرایط شما اثری در حوزه مقاومت مردم غزه خلق کردید؟

بله، نقاشی‌هایی فراوانی در این زمینه کنار بچه‌ها کشیدیم و امیدوارم تأثیرگذار باشد.

در مقطعی از زمان قرار گرفتیم که باید شجاعت مردم فلسطین را تقویت کنیم و روی قهرمانی، حماسه و ایثار فلسطینیان و اسطوره‌هایی که هر روز در جریان این جنگ ساخته می‌شود، کار کنیم

پرسه در کوچه‌های مجازی

عطیه عیار آ نویسنده و مترجم

زبان بی‌اثر

در زبان‌شناسی میثنی هست به‌عنوان پراگماتیک یا کاربردشناسی. هدف از این زیرشاخه بررسی نشانه‌ها،

معناهای ضمنی و مستتر در کلمات و گفتار و همچنین تأثیر بافت و محیط بر معنای واژه‌ها و کلام است. بگذارید مثالی بزنم. مثلا وارد خانهای می‌شوید و می‌پینید به هم ریخته است. می‌گویید این جا دزد آمده است؟ یا می‌گویید اینجا بمب ترکیده است؟ قطعا همه می‌دانند که نه دزدی آمده و نه بمبی ترکیده اما با یکی دو مثال می‌خواهید شدت به هر پیختگی خانه را تعریف کنید.

چرا؟ چون به تجربه می‌دانید که وقتی دزد به خانهای می‌زند برای پیدا کردن آنچه مورد نظرش است، خانه را زیر و رو می‌کند تا شاید از رختخواب‌ها و بچچه‌ها و کمد‌ها طلا و پولی پیدا کند. بمب هم که معلوم است بطور همه چیز را دگرگون می‌کند و این روزها در تصاویر غزه زیاد می‌بینیم. در واقع، برای توضیح به هم ریختگی خانه با توجه به بافت، محیط، تجربیات شخمی و ذهنی چیزی را توضیح می‌دهیم. این می‌شود همان معنای ضمنی و کاربردشناسی کلام!

نام‌چینی

اخیرا شورای عالی انقلاب فرهنگی در اقدامی عجیب دو عبارت جدید به تقویم ملی ایران اضافه کرده است. یکی «روز ترویج فرهنگ مهمانی و پیوند با خویشان» و دیگری «روز تکریم همسایگان». اولی به جای شب یلدا و دومی به جای شب چهارشنبه‌سوری! بگذریم که چقدر این نام‌گذاری‌ها یا بهتر است بگویم نام‌چینی‌ها صدای مخالفان را درآورده و بهانه داده‌دند شان. از نحوه اطلاع‌رسانی بی‌مزه و مسخره این اقدام هم بگذریم. بعد از همه اعتراضات، شورا اعلام کرده نام روزها را عوض نکردیم فقط این عناوین را به منظور ترویج فرهنگی به آنها اضافه کرده‌ایم.

شب تاریک فرهنگ

برایم سؤال است در این وانفاسی وحشتناک فرهنگی که ما با آن دست به گریبانیم، آیا همه کارها انجام شده و از بیکاری رسیده‌اند به اعمال نام برای ترویج فرهنگ؟ یعنی تا قبل از این کسی در شب یلدا به فکر خویشان و خانواده و دورهمی نبود؟ اما نکته عجیب‌تر این که برای ترویج یک هدف خوب چرا بدترین راه را برگزیده‌اند؟ کاربردشناسی واژه یلدا می‌تواند زمان طولانی، دورهمی، خوراکی‌های مخصوص و این چیزها باشد. آن بخش دورهمی عملی است که در هر حال اتفاق می‌افتد و نیازی به ترویجش نیست. اگر هم احساس می‌کنند کم است که توی چشم کردن نامش باعث بیشتر شدنش نمی‌شود. مثل سیزده به‌در که روز طبیعت نام دارد و اتفاقا بیشترین تخریب طبیعت در همین روز صورت می‌گیرد.

آتش زودبازده نیست

کاربردشناسی چهارشنبه سوری هم الان عبارت از آتش بازی و سروسدا و خطر و بدن‌های سوخته و چشم‌ها کور است. کسی دیگر به قاشق‌زنی و مراجعه به همسایه فکر نمی‌کند. اگر هدف تغییر این فرهنگ غلط است باز هم با تغییر نام هیچ جوان و نوجوانی ترقه‌خردن و ترکاندن را کنار نمی‌گذارد. لازمه آن برنامه‌ریزی فرهنگی درازمدت و انتظار برای به‌ثمرنشتن است.

قدرت زبان

بله! زبان آیینة افکار است. زبان می‌تواند افکار و ذهنیت را تغییر دهد. اما این کار را به تنهایی انجام نمی‌دهد. نیازمند بسترو بافت و فرهنگ است. زبان بی‌بستر، به اندازه‌آن «زبان سرخی که سر سبز می‌دهد بر باد» هم اثر ندارد.

مادر بزرگ انقلاب

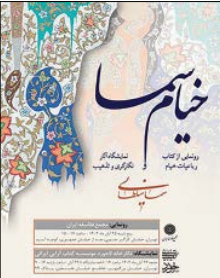
نخستین هنروراه بانوی انقلاب، گرامی‌داشت مرضیه حدیدچی(دباج) که به مادر بزرگ انقلاب شهرت دارد در رشته‌های نقاشی، طراحی پوستر و تصویرسازی در تالار قرآن همدان برگزار شد و جمعی از هنرمندان جوان کشور با آشنایی به زوایای زندگی این بانوی جهادگر دست به خلق آثار هنری درباره او زدند. همچنین به همت جهاد دانشگاهی واحد همدان نیز، تمبر یادبود این بانوی مبارز و انقلابی همدان و کاشی‌نگاره وی نیز رونمایی شد.

رونمایی از نگاره‌های رباعیات خیام

نمایشگاه «خیام سما» که شامل نگارگری‌های سما سلطانی بر رباعیات خیام نیشابوری است، روزگشته در گالری لاچورد افتتاح شد. همچنین کتاب رباعیات خیام که شامل نگاره‌های این هنرمند است و از سوی نشر سها منتشر شده نیز رونمایی شد.

سما سلطانی دانش‌آموخته نقاشی دانشگاه تهران است که تحصیلات تکمیلی خود را در رشته هنرهای زیبا در دانشگاه راسکین کمبریج انگلستان به پایان برده است. این هنرمند که اکنون نمایشگاهی از نگارگری‌های تذهیب، شعر و گل‌ومرغ بر متن کامل رباعیات خیام را در گالری لاچورد برگزار می‌کند، در حوزه پژوهش و ترجمه نیز «نقوش اسلامی» اثر آوا ویلسون را هم سال ۸۵ به طبع رسانده و مقاله پژوهشی «گوران» از ولادیمیر مینورسکی، شرق‌شناس شهر روس و «اهل حق کردستان» اثر ایوانف را هم برای نخستین بار به فارسی ترجمه کرده است.

نمایشگاه نگارگری «خیام سما» تا بیست و نهم آبان در گالری لاچورد واقع در خیابان بزرگمهر، تقاطع فلسطین، پلاک ۲۹ میزبان علاقه‌مندان است.

نگارخانه

آثار هنرمندان پیشکسوت در نیاوران

دومین نمایشگاه آثار هنرهای تجسمی و سنتی هنرمندان پیشکسوت با حضور گسترده هنرمندان در فرهنگسرای نیاوران افتتاح شد. این نمایشگاه تا چهارم آذر در فرهنگسرای نیاوران دربرگیرنده آثار ۱۱۰ هنرمند با بیش از ۲۰۰ اثر است. در این نمایشگاه آثاری از هنرمندانی چون عباس

اخوین، رسول اولیازاده، رضا باتگز، افشین بختیار، رضا بدرانسما، بیژن بیژنی، کاظم چلیپا، ابراهیم حقیقی، کیخسرو خروش، جلیل رسولی، مسعود زنده‌روح کرمانی، محمد سلحشور، طاهر شیخ‌الحکما، قیاد شیوا، بهمن عبدی، کامران عدل، جواد علیراه، جاسم غضبانپور، علی قلم‌سیاه، کیومرث قورچیان، پدا... کابلی خوانساری، حسین محجوبی، عباس مستوفی‌الممالکی، علی مقارن عسگری، هراج مرگودمیان، عباس ملکی، مهدی منعم، محمد موحیدیان عطار، ساسان مویدی، کمال میرطبیعی، ملیح ناصری، احمد ناطقی، محمد نیکینی، منوچهر نوح‌سرشت، غلامحسین نوری، محسن نوری نجفی، اکبر نیکان‌پور، اسماعیل نیکبخت‌زایه، ابراهیم نباتی مظلومی، ابوالفضل همتی آهونی،مرتضی وفائی وزنده‌یادان مهرزمان فخرامنفرد، مهین افشانپور، لئون کوهن، جمشید سماواتیان، اسماعیل نظری، کامییز درمبخش و سیاوش کسرایی به‌نمایش گذاشته شده‌است.

قاب

